

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Dolní Benešov, Osada míru 514

747 22 Dolní Benešov, Osada míru 514

Identifikátor školy: 600 142 493

Termín konání orientační inspekce: 10. a 11. červen 2002

Čj.	141 305/02 - 11056
Signatura	on5av139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení s právní subjektivitou od 1. 1. 2002 vzniklo sloučením tří mateřských škol (dále jen MŠ) ve městě: MŠ Dolní Benešov, Osada míru 514,

MŠ Dolní Benešov, Hájecká 66,

MŠ Dolní Benešov- Zábřeh, Opavská 8.

Součástí MŠ jsou tři výdejny stravy a školní jídelna, která zajišťuje také stravování dětí místní základní školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní a řízené činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola realizuje pedagogickou činnost podle vlastního výchovně-vzdělávacího programu sestaveného na podkladě současných metodických materiálů blízkých Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání. Plány přímé výchovné práce v jednotlivých třídách jsou sestaveny do tematických celků, zahrnují všechny oblasti výchovy (rovnoměrné rozvrstvení výchovných složek) včetně metod a zdrojů, ze kterých učitelky čerpají náměty pro činnosti dětí (přehledný způsob písemného plánování a přípravy). Námětové plánování je správně pochopeno i realizováno, podporuje žádoucí vnitřní motivaci dítěte k nabízeným činnostem a obohacuje emoční stránku jeho osobnosti. Stanovené vzdělávací cíle pro spontánní a řízené činnosti odpovídají současným trendům rozvoje předškolní výchovy. Příprava pedagogů na vzdělávací činnosti s dětmi byla promyšlená (dostatečné množství pomůcek, užité metody, motivace, kooperace dětí), zakládající velmi dobré podmínky pro pohodu a zaujetí dětí.

Plánování a celková příprava výchovně-vzdělávacího procesu vycházela ze stávajících podmínek, možností školy a zdrojů, které poskytují současné metodické materiály. Volba témat byla z hlediska udržení motivační úrovně velmi vhodná. Vypovídací hodnota i praktická účinnost plánování mají velmi dobrou úroveň.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Mateřská škola se svými dvěma odloučenými pracovišti je příspěvkovou organizací, která zaměstnává celkem 20 žen, z toho 5 pracovníků školní jídelny, 5 provozních zaměstnankyň a 10 plně kvalifikovaných pedagogů, kteří dále zvyšují svoji odbornost v oblasti dětské psychologie, výtvarné a pohybové výchovy i v oblasti školského managementu (využívání vzdělávací nabídky *Střediska vzdělávání pedagogů*, individuální studium). Provozní pracovníce udržují školní prostředí v čistotě, spolupracují a spoluvytvářejí příznivé podmínky výchovného procesu.

Prostory všech tříd včetně dalšího sociálního zázemí jsou vyhovující, avšak jejich uspořádání a celková vybavenost (skříně, sedací nábytek, dětský nábytek) není ve všech budovách školy na stejné úrovni. Například pracoviště na adrese Obránců míru 514 (ředitelství a provoz tří tříd) má k dispozici pouze značně zastaralé skříňové sestavy, které již nejsou z hlediska potřeb dětí vhodné. Tento nábytek se nedá rozložit, neumožňuje vytvářet v prostoru hrová centra, která usnadňují dětem dostupnost pomůcek a svobodný výběr hraček. K inovaci vnitřní vybavenosti tříd dochází rovněž jen sporadicky, moderní prostředky pro dětské činnosti a hry zde chybí.

Na školní zahradě, která není zcela uzavřená pro potřeby dětí, je dlouhodobě instalováno pouze původní kovové zahradní nářadí. Sezónní a mobilní nářadí a pomůcky se vydávají dětem jen pro krátkodobou aktuální potřebu.

Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad (stereotyp a dynamika denního režimu, podávání jídla a tekutin, délka a náplň pobytu venku, způsob odpočinku, možnost spontánního pohybu i relaxace dětí) jsou velmi příznivé.

Škola má vytvořeny velmi dobré personální i psychohygienické podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Materiálně-technické podmínky jsou v mateřské škole rozdílné, v hlavní budově jsou na průměrné úrovni.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Účelnost a vhodnost organizace výuky, použité formy a metody práce s dětmi byly posuzovány na základě hospitací spontánních a řízených činností (včetně rozboru pedagogické práce) ve všech třídách MŠ. Organizace všech aktivit byla přehledná, cílená a v rámci právě probíhajícího námětu vycházela z předchozích poznatků a zkušeností dětí. Promyšlené postupy vedly k přirozené kázni a vytvářely dost prostoru pro verbální projev a sebevyjádření dětí.

Použité metody a formy vzdělávací činnosti převážně odpovídaly aktuálním podmínkám a složení třídy. Ve většině případů rozvíjely tvořivost a emoční prožitky dětí. Učitelky umožňovaly dětem pracovat vlastním tempem a poskytovaly jim přiměřený čas k činnosti. V souladu s individuálním plánem probíhala na odloučeném pracovišti péče o zdravotně postiženého žáka. Pomůcky byly ve všech třídách efektivně využívány (tělovýchovné nářadí pro spontánní pohyb dětí, magnetofony, klavír, výtvarný materiál), některé si připravovaly pro svou činnost pohotově děti samy.

V MŠ se zřetelně projevují dlouhodobé zkušenosti i praktické dovednosti pedagogů, smysl pro integraci výchovných složek a snaha po uplatnění nových, moderních vzdělávacích postupů (zřetel na citové zaujetí dítěte, smyslová výchova). Učitelky podporovaly aktivní spoluúčasť dětí, respektovaly jejich zájmy a citlivě je vedly ke kvalitnějšímu osobnímu výkonu.

Tvorbě a upevnění hygienických a společenských návyků u dětí je věnována soustavná pozornost. Děti všech věkových skupin byly přiměřeně samostatné v sebeobsluze, v kontaktech s dospělými i vrstevníky. Úroveň stolování byla velmi dobrá, v některých třídách se projevila nízká spolupráce dětí na jeho přípravě. Učitelky poskytovaly dětem pocity bezpečí, vzájemnosti, většinou uplatňovaly partnerský přístup a vytvořily velmi příznivou atmosféru.

Škola dává přednost metodám, které vedou k přiměřené samostatnosti dětí a k jejich bohatším prožitkům. Organizace spontánních a řízených činností, jejich praktická realizace a použité formy práce měly velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Motivační postupy s využitím předchozích zkušeností i praktických dovedností dětí byly převážně dobře zvolené, účinně podporující pocity radosti, zvědavost, možnost osobního uplatnění a vzájemnou spolupráci dětí. Učitelky povzbuzovaly děti v situacích, kde se projevovala jejich nejistota a tím posilovaly jejich sebedůvěru. Dohodnutá pravidla jednání a chování ve skupině byla akceptována. Spontánní a otevřený projev dětí byl patrný téměř při všech činnostech. pozitivní hodnocení s oceněním snahy i úsilí jednotlivců bylo využíváno jako zpětná vazba ke korekci dalšího postupu. V některých případech bylo vedení dětí k tvorbě vlastních postojů a sebehodnocení méně výrazné.

Motivační postupy a způsoby hodnocení výkonu dítěte v mateřské škole měly velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Organizace MŠ poskytuje dětem bezpečnou orientaci v prostředí, ve vzájemných vztazích i komunikačních pravidlech. Děti spolupracovaly bez zábrán na jakékoli úrovni, jejich verbální projevy byly uvolněné a vyváženost se projevila také v komunikaci mezi pedagogy a dětmi. Samostatnost dětí je cíleně podporována, ale při užití rozličných metod a způsobů práce se vyskytlo i manipulační vedení a poučování. Verbální projevy učitelek byly kultivované, rozvíjející nápady dětí a pozitivně ovlivňující jejich komunikativní dovednosti.

Velmi dobrá komunikace založená na vzájemném respektování a důvěře vytvořila ve všech třídách příznivou atmosféru.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Pozorováním a kontrolou bylo prokázáno, že výchovně-vzdělávací činnosti jsou realizovány v rámci motivačního celku se snahou co nejvíce individualizovat výchovu předškolního dítěte. Jednotlivé okruhy témat jsou plánovány v souladu s podmínkami, ve kterých se předškolní zařízení nachází a se zájmem uvést již v tomto pololetí do praxe témata podle nového Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Organizace spontánních a řízených činností, volba metod, forem a prostředků v souhrnu plně uspokojovaly nároky a potřeby dětí. Učitelky projevily pedagogicky zralý přístup k dětem a žádoucími způsoby ovlivňovaly jejich osobnostní rozvoj. Dětem byl poskytován dostatečný prostor pro seberealizaci, jejich chování, získané návyky, vzájemné kontakty i osobní projevy měly velmi dobrou úroveň. Pozitivní klima ve třídách a způsob vzájemného soužití s dospělými působí příznivě na vývoj správných životních postojů a povzbuzuje zdravou sebedůvěru. Výchovně-vzdělávací proces v mateřské škole měl velmi dobrý průběh.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Podmínky dalšího rozvoje školy se vstupem do právní subjektivity a sloučením tří pracovišť podstatně mění. Na základě analýzy současného stavu byla ředitelkou vypracována koncepce rozvoje školy týkající se především organizačních a řídicích funkcí, vedení lidí, tvorby výchovně-vzdělávacího programu, vzdělávání pedagogů, spolupráce s rodiči a prezentace školy na veřejnosti. Současná koncepce vzdělávací práce školy podporuje všechny aspekty zdravého vývoje dítěte předškolního věku s ohledem na jeho rodinné zázemí, sociální vazby a společenský život.

Navozující úkoly v ročním pracovním plánu tyto záměry dále rozvíjejí a rozšiřují o úkoly týkající se rodinné a sexuální výchovy a protidrogové prevence. Plán uvádí konkrétní prostředky realizace zadaných cílů, způsoby práce na tvorbě školního programu (tematické okruhy) a konkrétní nabídku pro děti talentované (forma zájmových kroužků) i děti s postižením (individuální péče ve spolupráci s příslušnými odborníky).

Plán řídicí a kontrolní činnosti, plán motivace, vedení lidí a jejich dalšího vzdělávání, specifické úkoly jednotlivých pracovníků a jejich kompetence jsou součástí této dokumentace.

Plánování je funkční, reálné, pojaté jako ucelený systém plánů podporovaný pedagogickým sborem i dalšími partnery (rodiče, zřizovatel). jeho efektivnost, rozsah i účelnost je vzhledem k podmínkám a velikosti předškolního zařízení vynikající.

Organizování

Organizace provozu MŠ má jasná pravidla stanovená organizačním řádem právního subjektu a vnitřním řádem školy, kompetencemi jednotlivých zaměstnanců vymezených v pracovních náplních, denním režimem, rozvržením zájmových činností a dalších aktivit školy směrem k dětem, rodičům a veřejnosti.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s obecně platnými právními předpisy. Třídní dokumentace (námetové týdenní plány, přehledy výchovné práce, pedagogická diagnostika) a další operativní dokumentace potřebná k řízení školy je přehledná, obsahově kvalitní a má vynikající vypovídací hodnotu i administrativní úroveň.

Organizace vzdělávacího procesu je stanovena rozvržením přímé výchovné práce učitelek a začleněním nadstandardních aktivit do programu dne (hudební kroužek zaměřený na sborový zpěv, kroužek výtvarný a pracovní, hra na zobcovou flétnu a seznamování s německým jazykem). Při organizování a řízení vychází ředitelka z předpokladu samostatnosti, odborné zdatnosti a osobní zodpovědnosti učitelek.

Vnitřní informační systém v nové situaci (rozšířená působnost ředitelky na odloučených pracovištích) se teprve rozvíjí a je posuzován na základě dosud vzniklé písemné dokumentace (zápisy z pedagogických a provozních porad, personální dokumentace) a rozhovorů s pedagogy. Ředitelka kromě osobních návštěv využívá také oběžníků a zajišťuje veškeré písemné informace pro odloučená pracoviště. Důvěrné informace a osobní data jsou dostatečně zajištěny.

Cílem vnějšího působení školy je postupné zkvalitňování komunikace s rodiči (podpora rodinné výchovy a otevřenost výchovně-vzdělávacího programu rodičovské veřejnosti). Škola informuje rodiče prostřednictvím nástěnek, letáčků a svého školního časopisu *Klubíčko*. K získání potřebných informací a podkladů od rodičů byla uskutečněna i dotazníková akce organizovaná vedením MŠ. Škola má zavedeno poradenství a vždy 1x měsíčně jsou všichni pedagogové k dispozici rodičům pro individuální pohovory a konzultace o prospívání jejich dítěte v MŠ. Z dokumentace vyplývá, že spolupráce školy a rodičů je bohatá svým zaměřením a společně uskutečněnými akcemi pro děti, např. besídky, slavnosti, pohovory a besedy s odborníky, různě motivovaná radostná odpoledne, exkurze a výlety.

Předškolní zařízení vytváří u dětí pocit sounáležitosti ke svému domovu a prezentuje výsledky práce s dětmi ve výtvarných soutěžích místního i širšího významu (*Jaro mýma očima, Dopravní výchova, Požární ochrana očima dětí, Naše město*), pěveckých soutěžích, pořádá veřejné oslavy (*Den dětí, Vánoce, Den matek*), spolupracuje s veřejnou knihovnou, základní školou a základní uměleckou školou. K poskytování informací o činnosti školy je využíváno také místní televizní vysílání (kabelová televize).

V MŠ probíhá každoročně pravidelná praxe žákyní pedagogické školy. V době inspekce zde vykonávaly souvislou praxi 2 studentky. Vedením praxí nabývají učitelky další cenné zkušenosti pro svou práci.

Organizační uspořádání je velmi dobré, kvalita informačních systémů má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

V mateřské škole jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro všechny účastníky pedagogického procesu. Studium odborné literatury, průběžné vzdělávání pedagogů, vedení praxí, osobní odpovědnost každého jednotlivce, smysl pro potřeby dětí a jejich rodičů jsou rozhodujícími faktory pro pokračující vývoj školy. Ředitelka je schopna inovovat způsob řízení, rozšířit své působení a vytvářet další podmínky pro odborný růst pracovníků. Pozitivní

klíma na všech pracovištích zakládá příznivou podmínku pro zaměstnance a u dětí vede k pocítům bezpečí, jistoty a sounáležitosti ke škole i k domovu.

Efektivita vedení a účinnost metod motivace zaměstnanců pro kvalitní pracovní výkon je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

V systému kontroly je rozlišena vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností a dodržování stereotypů vymezených školním řádem. Dále pak kontrola efektivit pedagogické práce formou hospitační činnosti a hodnotící části pedagogických porad, která se bude ještě rozšiřovat na odloučená pracoviště. Během inspekce ředitelka i učitelky prokázaly velmi dobré schopnosti při rozboru své přímé práce s dětmi. Z rozhovorů i ze záznamů z pedagogických porad bylo patrné, že získávané poznatky jsou v MŠ diskutovány, zevšeobecňovány a je s nimi dále pracováno.

Nastavený způsob kontroly je účinný a plní velmi dobře funkci zpětné vazby ve vztahu k dětem i k výsledkům výchovně-vzdělávací práce školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Pedagogové školy mají zájem se neustále vzdělávat a přizpůsobovat program aktuálním potřebám dětí i rodičů. Ve své činnosti a v užití metod a forem práce prokázali velmi dobrou připravenost. Škola má kromě zmíněných materiálních nedostatků vytvořeny velmi dobré podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 76/1978 sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- koncepce rozvoje školy,
- roční plán školy,
- třídní dokumentace,
- operativní dokumentace ředitelky školy,
- výtvarné práce a výrobky dětí.

ZÁVĚR

Činnost mateřské školy byla hodnocena z hlediska svých podmínek a možností vyhovět současným trendům rozvoje předškolní pedagogiky orientované na osobnostní rozvoj dítěte. Zjištěné výsledky jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková
Členové týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	PhDr. Vladimír Vocelka
	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný

V Bruntále dne 21. června 2002.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. června 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Alena Dlouhá

Alena Dlouhá
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ, odbor školství, mládeže a sportu Ostrava	9. 7. 2002	141 361/02 - 11056
Zřizovatel MěÚ Dolní Benešov	9. 7. 2002	141 362/02 - 11056
ČŠI Opava	9. 7. 2002	141 360/02 - 11056

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.